

Sygn. akt III Pz 9/13

POSTANOWIENIE

Dnia 16 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Przemyślu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Danuta Nowak

Sędziowie: SO Lucyna Oleszek (spr.)

SO Józef Pawłowski

Protokolant : sekretarz sądowy Agnieszka Radochońska

po rozpoznaniu w dniu: 16 grudnia 2008 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Z. S.

przeciwko W. M. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą (...) W. M. w J.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Rejonowego w Jarosławiu IV Wydziału Pracy

z dnia 15 listopada 2013 r., sygn. akt IV P 18/13

w przedmiocie wynagrodzenia biegłego

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu

w Jarosławiu do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 15 listopada 2013 r., Sąd Rejonowy w Jarosławiu IV Wydział Pracy przyznał biegłemu sądowemu J. F. wynagrodzenie za wykonaną opinię w kwocie 1.938,97 zł.

W uzasadnieniu podano, iż biegły na zlecenie Sądu sporządził pisemną opinię. W ocenie Sądu zakres przedmiotowy opinii i nakład pracy biegłego uzasadniają żądane wynagrodzenie, które nie jest wygórowane i odpowiada aktualnie obowiązującym stawkom.

W tym względzie Sąd odwołał się do przepisów art. 288 k.p.c. w zw.

z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 1975 r. w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym (Dz. U. nr 46, poz. 254 ze zm.) oraz art. 89 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 46, poz. 254 ze zm.).

Na to postanowienie pozwany wniósł zażalenie, domagając się jego uchylenia i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania oraz zasądzenia kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzucono:

- naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 89 § 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez nienależyte uzasadnienie i nie odniesienie się do rachunku i karty pracy przedstawionych przez biegłego w sytuacji, kiedy przyznanie biegłemu wynagrodzenie jest zawyżone i nie odpowiada faktycznie wykonanej przez niego pracy;

- naruszanie art. 279 k.p.c. poprzez zaniechanie umożliwienia stronom wypowiedzenia się w przedmiocie wyboru biegłego, co w konsekwencji spowodowało zawyżenie stawki bazowej wynagrodzenia przewidzianej dla osoby z tytułem naukowym doktora w sytuacji, kiedy opinię sporządzić mogła osoba bez tego tytułu.

W uzasadnieniu wskazano, że Sąd Rejonowy bezkrytycznie i bez samodzielnej oceny okoliczności mających znaczenie przy ustalaniu wynagrodzenia biegłego za prawdziwe przyjął twierdzenia biegłego. Tymczasem zdaniem skarżącego przyznane biegłemu wynagrodzenie jest zawyżone, nieadekwatne do ilości i jakości pracy faktycznie przez niego wykonanej. Za wątpliwe pozwany uznał, aby wykonanie opinii zajęło biegłemu ze stopniem naukowym doktora, jak wskazał w karcie pracy, 35 godzin. Nieuzasadniony jest również nakład pracy biegłego, który te same czynności tj. „zapoznanie się z aktami sprawy”

i „analiza dokumentów” rozliczył jako odrębne składniki należnego mu wynagrodzenia. Ponadto w opinii zawarto wiele powtórzeń oraz opisów zbędnych dla jej wartości

i w rezultacie podważających faktyczny nakład pracy biegłego. Pozwany zakwestionował też dowolność Sądu w zakresie wyboru osoby biegłego. Strony postępowania nie miały wpływu na ten wybór, przez co pozwany został pozbawiony możliwości wskazania biegłego księgowego, który nie jest naukowcem. Koszt takiej opinii z pewnością byłby niższy. Dodatkowo też podniósł, że koszt sporządzonej opinii jest nieracjonalny z punktu widzenia wartości dochodzonego roszczenia.

Strona powodowa nie zajęła stanowiska w sprawie zażalenia.

Sąd Okręgowy w Przemyślu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje.

Wniesione przez pozwanego W. M. zażalenie musi skutkować uchyleniem zaskarżonego orzeczenia i przekazaniem sprawy do merytorycznego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Jarosławiu.

Wskazać w tym miejscu należy, iż Sąd II instancji rozpoznaje sprawę w ramach zgłoszonych przez skarżącego zarzutów, które wyznaczają postulowany przez niego kierunek kontroli rozstrzygnięcia sądu I instancji, zgodnie z treścią stosowanego odpowiednio poprzez art. 397 § 2 k.p.c., przepisu art. 378 § 1 k.p.c.

Odnosząc się zatem do zarzutów pozwanego stwierdzić należy, iż postanowienie Sądu Rejonowego w Jarosławiu w przedmiocie ustalenia wynagrodzenia biegłego wydane zostało z naruszeniem przepisu art. 288 k.p.c. w zw. z art. 89 i nast. ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Przedmiotem sporu w nin. sprawie jest żądanie powoda Z. S. o zapłatę wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w wysokości 8.220,- zł. Uwzględniając wniosek powoda Sąd Rejonowy postanowił przeprowadzić dowód z opinii biegłego z zakresu księgowości, rachunkowości i finansów na określenie wynagrodzenia należnego powodowi za pracę u pozwanego w godzinach nadliczbowych. Zlecenie opracowania opinii Sąd przekazał biegłemu sądowemu z listy prezesa Sądu Okręgowego w Przemyślu - J. F.. Opinia wraz z rachunkiem i kartą pracy biegłego zostały złożone w dniu 13 listopada 2013 r.

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w całości uwzględnił przedstawiony rachunek biegłego. Z treści uzasadnienia tego orzeczenia jednak nie sposób odczytać obiektywnych powodów, dla których Sąd Rejonowy uznał

żądanie biegłego odnośnie wysokości wynagrodzenia za wykonanie opinii za uzasadnione w całości. Sąd Rejonowy w ogóle nie dokonał analizy opinii sporządzonej przez biegłego, ani jego karty pracy pod względem nakładu jego pracy, czasu niezbędnego do jej sporządzenia, stopnia skomplikowania przedmiotu opinii, czy jej zakresu. Sąd ograniczył się jedynie do lakonicznej oceny przedłożonego rachunku oraz do przytoczenia odpowiednich przepisów, w tym art. 89 k.p.c. ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U.

z 2010 r., nr 90, poz. 594 z późn. zm.). Natomiast do wskazanych w tym przepisie kryteriów w ogóle się nie odniósł.

Ponadto Sąd Okręgowy zauważa, że zasady na których Sąd ustala prawo biegłego do wynagrodzenia określone zostały w przepisach art. 89 i nast. ustawy z dnia 28 lipca 2005 r.

o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 r., nr 90, poz. 594 z późn. zm.). Stosownie do art. 90 u.k.s.c. i art. 93 u.k.s.c. wysokość wynagrodzenia biegłego za wykonaną pracę określa Sąd z uwzględnieniem kwalifikacji biegłego, potrzebnego do wydania opinii czasu i nakładu pracy, a także wysokość wydatków niezbędnych do wykonania zleconej pracy - na podstawie przedłożonego rachunku. Szczegółowy sposób określania wysokości wynagrodzenia biegłego reguluje obecnie rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym (Dz.U. poz. 518), które weszło w życie w dniu 6 maja 2013r. Z dniem wejścia

w życie niniejszego rozporządzenia straciły moc przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 1975r. w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu

z opinii biegłych w postępowaniu sądowym (Dz. U. Nr 46, poz. 254 z późn. zm), a to na podstawie art. 10 ustawy z dnia 31 sierpnia 2012 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1101).

W nin. sprawie z karty pracy biegłego wynika, że opracowanie opinii zajęło mu 35 godzin, co jak słusznie zwraca uwagę pozwany w zażaleniu, odpowiada okresowi pracy od 8 do 12 listopada 2013 r. przy przyjęciu 7 godzin pracy dziennie. Sąd Rejonowy powinien więc ocenić, czy taka ilość czasu jest rzeczywiście niezbędna do wykonania zlecenia, przy uwzględnieniu zakresu i stopnia skomplikowania przedmiotu opinii, ilości i rodzaju potrzebnych do jej sporządzenia czynności, jak i obszerności samej opinii, ze zwróceniem uwagi na ilość samej treści merytorycznej. Dokonanie powyższych rozważań jest bowiem niezbędne do dokonania oceny zasadności kwoty wynagrodzenia, wskazanego w złożonym przez biegłego rachunku, zaś ich brak uniemożliwia w istocie kontrolę merytoryczną postanowienia przez Sąd Okręgowy.

Z tych wszystkich względów Sąd Rejonowy powinien ponownie rozpoznać wniosek biegłego o przyznanie mu wynagrodzenia w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy. Przy czym należy powtórzyć, że zgodnie z art. 89 ust. 2 u.k.s.c. wysokość wynagrodzenia biegłego za wykonane prace ustala się, uwzględniając wymagane kwalifikacje, potrzebny do wydanej opinii czas i nakład pracy, a wysokość wydatków niezbędnych do wydania opinii na podstawie złożonego rachunku. Zatem nie uzależnia się możliwości przyznania biegłemu wynagrodzenia od uznania sporządzonej przez niego opinii za prawidłową. Przyznanie biegłemu wynagrodzenia uzależnione jest od skorzystania z jego usług (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 1973 r., II CZ 64/73, Lex, nr 7260.). Jeżeli zakres opinii biegłego mieści się w granicach oznaczonych w zleceniu sądu, ocena przydatności opinii dla rozstrzygnięcia sprawy nie jest doniosła dla ustalenia wynagrodzenia biegłego.

Z tych względów przy ponownym rozstrzygnięciu wynagrodzenia biegłego Sąd winien dokonać stosownej analizy opinii, karty pracy biegłego i przedłożonego przez niego rachunku według wskazanych powyżej kryteriów, a także pod kątem rzetelności dokonanych przez biegłego wyliczeń. Sąd winien też zwrócić uwagę na aktualne brzmienie przepisu § 3 cyt. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy uchylił zaskarżone postanowienie i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu na podstawie art. 386 § 4 k.p.c.

w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego uzasadnia treść art. 108 § 2 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.